

การประเมินโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46)

นายวีระเชษฐ์ ปัญจจริยะกุล

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นรายงานผลการประเมินโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 โดยใช้รูปแบบซีปปี้ (CIPP Model) แบ่งเป็นรายด้าน คือด้านสภาวะแวดล้อม (Context) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 110 คน ปีการศึกษา 2562 ได้แก่ ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 24 คน นักเรียน 43 คน และผู้ปกครองนักเรียน 43 คน เครื่องมือที่ใช้ครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามการประเมินโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 สำหรับครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 3 ฉบับ มีค่าความเชื่อมั่น ฉบับที่ 1 เท่ากับ 0.98 ฉบับที่ 2 เท่ากับ 0.96 และฉบับที่ 3 เท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการประเมินโครงการปรากฏ ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก

2. ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

4.1 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการตามความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก

4.2 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการตามความคิดเห็นของนักเรียนในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก

4.3 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก

บทนำ

นับตั้งแต่มีการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 มีความเชื่อมโยงของ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 – 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2561 – 2579) และนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 คือ การสร้างคุณภาพ ทนมนุษย์สู่สังคมอนาคตที่ยั่งยืน โดยคำนึงถึงหลัก ที่ว่าผู้เรียนจะต้องมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ ตามมาตราที่ 22 โดยสถานศึกษา จะต้องดำเนินงานจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด ผูกทักษะกระบวนการคิด การเรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง บูรณาการความรู้ด้านต่าง ๆ ตลอดจนส่งเสริม ให้ผู้สอนจัดการเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้และ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563, หน้า 17 – 42) การ จัดการศึกษาให้คนในชาติเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ตามปณิธานว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO โดยใน ศตวรรษที่ 21 ที่ทุกประเทศได้มีการพัฒนา และใช้หลักสูตรการศึกษาที่มีเป้าหมายให้นักเรียนได้ Learn to know Learn to be Learn to do เพื่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในฐานะพลเมืองของชาติ และ Learn to Live together เพื่อคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ ในฐานะพลเมืองโลก (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน , 2553 , หน้า 15) การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ การเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 พบว่า มีการ เปลี่ยนแปลงหลายด้าน เช่น การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และนวัตกรรมต่าง ๆ รวมถึงการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ที่ต้องให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อการปรับตัวในมิติสังคม ที่เปลี่ยนไป อย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิต ต้องยึดหลักผลลัพธ์ ทั้งในแง่ของความรู้ ในวิชาการและทักษะ แห่งศตวรรษใหม่เป็นผลลัพธ์ที่ประเทศ โรงเรียน สถานที่ทำงาน และชุมชนต่างเห็นคุณค่าทักษะศตวรรษที่ 21 จะช่วย เตรียมความพร้อมให้นักเรียนรู้จักคิด เรียนรู้ ทำงาน การแก้ปัญหา การสื่อสาร และความร่วมมือในการทำงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพไปตลอดชีวิต (Bellanca & R.Brandt , 2011 , P 210 – 236) ในการปฏิรูปการศึกษาให้ ประสบความสำเร็จตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาตินั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาครูให้ปรับ พฤติกรรมการสอนจากเดิมๆ เป็นแบบใหม่เป็นอันดับแรก แต่การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ ประสบความสำเร็จนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ที่สำคัญต้องมีความเข้าใจ พื้นฐานที่ตรงกันในการพัฒนา และสิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการโดยด่วนเพื่อการนำไปสู่การพัฒนา การเรียนการสอน ก็คือ การพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนเป็น Coach ผู้ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะการเรียนรู้ หรือผู้อำนวยการ เรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน , 2563 , หน้า 40 – 41)

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารโรงเรียนและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร การศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ ส่วนการบริหารงานด้านอื่นๆแม้จะมีความสำคัญแต่ก็เป็นเพียงส่วน ส่งเสริม สนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การ บริหารงานวิชาการ และการนิเทศภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารวิชาการ ที่สำคัญเนื่องจากกระบวนการ นิเทศภายในเป็นกระบวนการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของ นักเรียนอย่างแท้จริง (สุดใจ ผ่องใหญ่, 2556, หน้า 2) การนิเทศการศึกษา (Educational Supervision) เป็น กระบวนการที่มีมาพร้อมกับการจัดการศึกษาที่เป็นระบบ (Formal Education) เป็นลักษณะของการให้ คำแนะนำและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงาน หากกระบวนการดังกล่าวมี ประสิทธิภาพย่อมส่งผลถึงคุณภาพในการจัดการเรียนรู้ สะท้อนไปสู่คุณภาพของผู้เรียนได้ในที่สุด (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557: หน้า 1) ปัจจุบันการนิเทศการศึกษาจะอาศัยกระบวนการในการมี ส่วนร่วมหรือการทำงานเป็นกลุ่ม (Cooperative Group Effort) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน, 2557, หน้า 1-11) เป็นการทำงานในลักษณะของความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ ความสำเร็จของการนิเทศจะขึ้นอยู่กับวิธีการต่างๆ ที่สามารถจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูให้ เป็นไปตามแนวทางที่ต้องการ ผลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการนิเทศการศึกษา

ทั้งในด้านความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครู (อุดมสิน คำมุงคุณ, 2550) การทำให้ครูมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานและมีความกระตือรือร้นมากขึ้น (อัจฉรา คหินทพงศ์, 2555, หน้า 107) ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชาต่างๆ มีแนวโน้มที่จะพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งการใช้กระบวนการนิเทศการศึกษาจะช่วยให้ครูมีความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ (รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ, 2557, หน้า 37) ดังนั้น เราจะพบเห็นได้ว่าทุกองค์กรทางการศึกษา ต่างก็ใช้กระบวนการนิเทศเป็นเครื่องมือสำหรับการกำกับ ติดตาม ดูแลให้ความช่วยเหลือแก่สถานศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีคุณภาพและเกิดประสิทธิผลเป็นไปตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นฐานสำคัญเชิงการบริหารที่เกิดจากความร่วมมือ และยึดหลักความเสมอภาค และความเป็นประชาธิปไตยของบุคลากรในโรงเรียนร่วมกัน มีข้อปฏิบัติหรือข้อตกลงร่วมกันที่จะจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามที่นโยบายการศึกษาและหลักสูตรกำหนดไว้ การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับครูในโรงเรียนในการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการทำงาน of ครู ให้มีประสิทธิภาพและส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน ซึ่ง ณ ขณะปัจจุบัน ผู้ประเมิน ในฐานะที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) มีหน้าที่รับผิดชอบบริหาร งานวิชาการ และนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ได้ให้ความสำคัญและพัฒนาการบริหารจัดการมาตลอด เน้นการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ โดยได้จัดทำโครงการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีทักษะในการผลิตสื่อและสามารถนำสื่อไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีความรู้ความสามารถในการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง และมีความสามารถแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัย แต่ทั้งนี้ยังไม่มีมีการประเมินโครงการอย่างเป็นระบบ จึงจำเป็นต้องประเมินโครงการเพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคข้อบกพร่องซึ่งเกิดจากการดำเนินงานของโครงการ ความพร้อมของนักเรียน สื่อ อุปกรณ์ เพียงพอหรือไม่อย่างไร เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมแล้วครูและบุคลากรมีความสามารถในการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีทักษะในการผลิตสื่อและสามารถนำสื่อไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีความรู้ความสามารถในการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง และมีความสามารถแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัย มากน้อยเพียงใด และเมื่อประเมินโครงการ แล้วช่วยให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการ ช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารโครงการว่าจะดำเนินโครงการนี้ต่อเนื่องไปหรือไม่ มีข้อควรปรับปรุงอย่างไร

โรงเรียนบ้านไผ่ล้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) อำเภอคลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ขนาดกลาง จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาล 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 มีครูจำนวน 17 คน นักเรียนจำนวน 126 คน พบว่า ในการจัดการศึกษาที่ผ่านมา ประสบความสำเร็จอยู่ในเกณฑ์ระดับคุณภาพที่ดีทุกมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ยกเว้นมาตรฐานที่ 1 ผลการจัดการศึกษากลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐานตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2554, หน้า 53- 54)

ทั้งนี้ คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายนอก ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยสถานศึกษาจัดทำโครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดกิจกรรม โครงการ อย่างหลากหลาย เพื่อให้การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเตรียมความพร้อมการทดสอบระดับชาติของผู้เรียน (O-Net) และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบครบวงจรคุณภาพ (PDCA)

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46)สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 โดยใช้รูปแบบซีปปี้ (CIPP Model) ในการประเมิน 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านสภาวะแวดล้อม เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ความมุ่งหมายของโครงการ สภาพความต้องการความจำเป็น สิ่งแวดล้อมของโครงการ
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น เกี่ยวกับบุคลากร งบประมาณ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ การบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้การดำเนินงาน ตามโครงการให้บรรลุผลสำเร็จ
3. ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับ ขั้นตอนการนิเทศภายใน ความเหมาะสมของรูปแบบวิธีการนิเทศ วิธีการจัดการ การจัดบุคลากร การนิเทศกำกับ การควบคุม และการประเมินประสิทธิภาพในการนิเทศภายในโรงเรียน
4. ด้านผลผลิต เกี่ยวกับ การปฏิบัติตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ความสามารถในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ เจตคติและผู้ปกครองนักเรียน

ขอบเขตของการศึกษา/วิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ โครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 โดยใช้รูปแบบซีปปี้ (CIPP Model) ในการประเมิน 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) ได้แก่ การประเมินเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ความมุ่งหมายของโครงการ สภาพความต้องการความจำเป็น สิ่งแวดล้อมของโครงการ

1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ได้แก่ การประเมินเกี่ยวกับบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ การบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้การดำเนินงานตามโครงการให้บรรลุผลสำเร็จ

1.3 ด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ การประเมินเกี่ยวกับขั้นตอนการนิเทศภายใน ความเหมาะสมของรูปแบบวิธีการนิเทศ วิธีการจัดการ การจัดบุคลากร การนิเทศกำกับ การควบคุม และการประเมินประสิทธิภาพในการนิเทศภายในโรงเรียน

1.4 ด้านผลผลิต (Product) ได้แก่ การปฏิบัติตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ความสามารถในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ เจตคติและผู้ปกครองนักเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้การประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46)สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 276 คน ประกอบด้วย 1) ครู 17 คน และคณะกรรมการศึกษาสถานขั้นพื้นฐาน 7 คน(ไม่รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เป็นตัวแทน) รวมจำนวน 24 คน 2) นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 126 คน และ 3) ผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 126 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46)ปีการศึกษา 2562 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คำนวณโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ ซึ่งจำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักร้อยละ ที่ใช้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 15-30 (วาโร พึ่งสวัสดิ์, 2551, หน้า 187-188) แต่ผู้ประเมินปรับกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 40 เพื่อให้ได้ข้อมูลในการประเมินมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46)

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินงานตามโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ผู้ประเมินได้ใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) แบ่งเป็นรายด้าน ดังนี้

3.2.1 ด้านสภาวะแวดล้อม (Context)

3.2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input)

3.2.3 ด้านกระบวนการ (Process)

3.2.4 ด้านผลผลิต (Product)

4. ระยะเวลาที่ศึกษา

ระยะเวลาในการดำเนินการ ปีการศึกษา 2562 (วันที่ 16 พฤษภาคม 2562 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2563)

วิธีการดำเนินการวิจัย

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้การประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 276 คน ประกอบด้วย 1) ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 24 คน 2) นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 126 คน และ 3) ผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 126 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) ปีการศึกษา 2562 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คำนวณโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ ซึ่งจำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักร้อยละ ที่ใช้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 15-30 (วาโร พึ่งสวัสดิ์, 2551, หน้า 187-188) แต่ผู้ประเมินปรับกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 40 เพื่อให้ได้ข้อมูลในการประเมินมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 110 คน ประกอบด้วย ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 24 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 43 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 43 คน

2) ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

การประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ผู้ประเมิน ได้อาศัยรูปแบบการประเมินโครงการของ Daniel L.Stufflebeam หรือแบบจำลองชิปปี้ (CIPP Model) มาใช้ในการประเมินโครงการ 4 ด้านคือ

1. การประเมินด้านสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ความมุ่งหมายของโครงการ สภาพความต้องการความจำเป็น สิ่งแวดล้อมของโครงการ

2. การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) หมายถึง กระบวนการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ การบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้การทำงานตามโครงการให้บรรลุผลสำเร็จ

3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการนิเทศภายใน ความเหมาะสมของรูปแบบวิธีการนิเทศ วิธีการจัดการ การจัดบุคลากร นิเทศกำกับ การควบคุม และการประเมินประสิทธิภาพในการนิเทศภายในโรงเรียน

4. การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ความสามารถในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ เจตคติและผู้ปกครองนักเรียน

3) การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) ผู้ประเมินได้สร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาโครงการนิเทศภายใน เนื้อหาและทฤษฎีรวมทั้งผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน โดยใช้แบบจำลองการประเมิน CIPP Model ซึ่งเสนอโดย สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ประเมิน 4 ด้าน

1.1 การประเมินด้านสถานะแวดล้อมของโครงการนิเทศภายใน

1.2 การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการนิเทศภายใน

1.3 การประเมินด้านกระบวนการของโครงการนิเทศภายใน

1.4 การประเมินด้านผลผลิตของโครงการนิเทศภายใน

2. นำแบบสอบถามของ มานิตย์ จินตามงคล สุดใจ ผ่องใหญ่ และ รำไพ จิวไชยราช มาปรับปรุงข้อคำถาม โดยกำหนดประเด็นให้ครอบคลุม การประเมินโครงการนิเทศภายใน ดังนี้

2.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือประเมินโครงการนิเทศภายใน

2.2 กำหนดองค์ประกอบหลักของเนื้อหาในเรื่องที่ต้องศึกษา คือ การประเมินโครงการตามแบบจำลองการประเมิน CIPP Model แบ่งออก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสถานะแวดล้อมของโครงการ ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ด้านกระบวนการของโครงการ และด้านผลผลิตของโครงการ

2.3 เขียนคำถามเพื่อให้ครอบคลุมประเด็นย่อยในแต่ละด้านซึ่งจำนวนข้อคำถามจะขึ้นกับเนื้อหาที่จะประเมินแต่ละด้าน

3. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ทำการตรวจสอบเครื่องมือ พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ ระหว่างคำถามกับเนื้อหา (IOC) มีค่าระหว่าง 0.80 - 1.00

4. นำแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับไปทดลอง (Try Out) กับ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนที่โรงเรียนบ้านเหล่า(รัฐราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบสอบถามที่ทดลอง (Try Out) กับผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านเหล่า(รัฐราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จำนวน 30 คน ทำการตอบคำถามแล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.98

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียน เป็นแบบสอบถามที่ทดลอง (Try Out) กับนักเรียนจำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนโรงเรียนบ้านเหล่า(รัฐราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จำนวน 30 คน ทำการตอบคำถามแล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.96

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครองนักเรียน เป็นแบบสอบถามที่ทดลอง (Try out) กับผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านเหล่า(รัฐราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จำนวน 30 คน ทำการตอบคำถามแล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.94

5. พิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ประเมินได้ประสานขอความร่วมมือไปยังผู้ตอบแบบสอบถาม ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และผู้ประเมินเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

5) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามแล้ว ผู้ประเมินได้ตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS++ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ โดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลการประเมินโครงการ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ยการประเมินโครงการ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง เกณฑ์เฉลี่ยการประเมินโครงการ ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร, 2542, หน้า 77)

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือมีความเหมาะสมระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือมีความเหมาะสมระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือมีความเหมาะสมระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือมีความเหมาะสมระดับน้อยที่สุด

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (สุวิมล ติรกันันท์, 2545, หน้า 129) เพื่อวัดความเที่ยงตรง (Validity)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

R แทน ผลคูณของคะแนนกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญในแต่ละระดับความสอดคล้อง

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (วิลเลียม ทอมป์สัน, 2542, หน้า 161-162)

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left(1 - \frac{\sum Si^2}{St^2} \right)$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

Si^2 แทน คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

St2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ
N แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

3) การหาค่าร้อยละ (Percentage) (สุวรีย์ ศิริโกศาภิรมย์, 2546, หน้า 95)

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
X แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
N แทน จำนวนประชากร

4) ค่าเฉลี่ย (mean) (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2539, หน้า 27)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
fx แทน ผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่ของคะแนนนั้น
n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

5) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2539, หน้า 40)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum f(x - \bar{X})^2}{n}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง
x แทน ค่าของข้อมูลแต่ละตัวหรือจุดกลางชั้นแต่ละชั้น
f แทน ความถี่ของข้อมูลแต่ละชั้น
 $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัย

ผลการประเมินโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สรุปได้ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมพบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา รายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โครงการนิเทศภายในมีความจำเป็นและสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา รองลงมา ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการ มีระบุให้ครูจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอนให้ บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด และ โครงการนิเทศภายในเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การกำหนดหลักการของ โครงการสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมากและมากที่สุด

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมพบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการประชุมชี้แจงนโยบายของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ มีการประชุมครูเพื่อจัดทำโครงการเสนอเข้าแผนของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก และ สถานที่ที่ใช้ในการนิเทศมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการนิเทศมีเพียงพอ อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมาก

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ในภาพรวมพบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการวางแผนและชี้แจงให้ครู มีความรู้ความเข้าใจ กระบวนการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลตามจุดเน้นของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด มีการนิเทศกำกับ ติดตามการดำเนิน และสรุปผลการดำเนินโครงการตามระยะเวลาที่กำหนด อยู่ในระดับมากที่สุด และกิจกรรมนิเทศภายในสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การจัดลำดับขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมนิเทศภายในสอดคล้องต่อเนื่องกัน อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

4.1 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการตามความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ในภาพรวมพบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การนิเทศภายในช่วยให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการสอนและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด มีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนและสอดคล้องกับหลักสูตร ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด และ ผลการดำเนินการนิเทศภายในเป็นที่ยอมรับและตรงตามความต้องการของผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีการเลือกใช้ จัดทำสื่อการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับจุดประสงค์เนื้อหา อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากและมากที่สุด

4.2 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการตามความคิดเห็นของนักเรียน โรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ในภาพรวมพบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีกิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ครูจัดกิจกรรมสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด และ นักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่มผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมากและมากที่สุด

4.3 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ในภาพรวมพบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ท่านมีความพึงพอใจและให้ความร่วมมือสนับสนุนการดำเนินงานโครงการนิเทศภายในและโครงการอื่นๆ ของโรงเรียน ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด บุตรหลานของท่านปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน ผลการ

ประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด และ หลานของท่านมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้ ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ท่านมีโอกาสร่วมประชุมในการดำเนินกิจการต่างๆ ของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมากและมากที่สุด

อภิปรายผล

1. ผลการประเมินสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ โครงการนิเทศภายในมีความจำเป็นและสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา วัตถุประสงค์ของโครงการมีระบุให้ครูจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และโครงการนิเทศภายในเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ที่ผลการประเมินปรากฏเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนได้สำรวจหาข้อมูลสภาพความเป็นจริง สำรวจปัญหาและอุปสรรคเพื่อนำไปสู่การวางแผนทำให้โครงการมีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน โดยมีขั้นตอนควรปฏิบัติดังนี้ ทำความเข้าใจกับขอบข่ายอำนาจหน้าที่ ทำแผนและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา โดยนำผลข้อมูลจากสภาพปัจจุบันและความต้องการมาจัดลำดับความสำคัญ ศึกษานโยบาย เป้าหมายและวัตถุประสงค์ ส่งผลให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการนิเทศภายในที่ตรงกับความต้องการของครูที่ปฏิบัติการสอน และประการหนึ่งที่สำคัญ คือผู้บริหารโรงเรียนตระหนักให้ความสำคัญต่อโครงการนิเทศภายใน จัดกิจกรรมการนิเทศภายในหลากหลายรูปแบบอย่างและต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ บุคลากรมีขวัญและกำลังใจ ทำให้ครูพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ เสนาะ บวรวิจิตรกุล (2551, บทคัดย่อ) ที่วิจัยเรื่อง รายงานการประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียนประชาอุทิศ (จันทาอนุสรณ์) สำนักงานเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของสภาวะแวดล้อมของโครงการนิเทศภายในโรงเรียนมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

2. ผลการประเมินความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นในดำเนินโครงการนิเทศภายใน ของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ มีการประชุมชี้แจงนโยบายของผู้บริหาร การประชุมครูเพื่อจัดทำโครงการเสนอเข้าแผนของโรงเรียน และสถานที่ที่ใช้ในการนิเทศมีความเหมาะสม ที่ผลการประเมินปรากฏเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนจัดทำแผนการนิเทศและติดตามผลการดำเนินงาน วางแผนกิจกรรมไว้อย่างเหมาะสม ชัดเจน มอบหมายงานให้คณะทำงานในรูปแบบคณะกรรมการตามความรู้ความสามารถและจัดทำคำสั่งปฏิบัติงานอย่างชัดเจนและในส่วนการพัฒนาบุคลากรในด้านการนิเทศได้ให้เข้ารับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะและความสามารถในการจัดการศึกษา ในด้านงบประมาณ คู่มือ เอกสารประกอบ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่สำหรับการนิเทศภายในให้เหมาะสมกับกิจกรรมในการปฏิบัติการนิเทศ สอดคล้องกับการประเมินโครงการของราไฟ จิวไชยราช (2559, บทคัดย่อ) การประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ 8 สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 ด้านปัจจัยเบื้องต้น บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการประเมินกระบวนการในการดำเนินโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ มีการวางแผนและชี้แจงให้ครูมีความรู้ความเข้าใจกระบวนการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลตามจุดเน้นของหลักสูตร มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนิน และสรุปผลการดำเนินโครงการตามระยะเวลาที่กำหนด กิจกรรมนิเทศภายในสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับนักเรียน ที่ผลการประเมินปรากฏเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่า การวางแผนงานนิเทศภายในมีกิจกรรมครอบคลุมภารกิจและปฏิบัติการนิเทศตามปฏิทินที่กำหนดขึ้น โดยได้ใช้รูปแบบการนิเทศทั้งทางตรงและทางอ้อม บางโอกาสก็ใช้วิทยากรจากภายนอกที่ได้รับความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์ช่วยเหลือในการนิเทศ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนได้กำกับติดตาม และนิเทศการเรียนการสอนรวมทั้งประเมินผลการนิเทศภายในเป็นระยะ สม่ำเสมอและต่อเนื่อง ในกระบวนการสุดท้ายยังได้นำผลจากการประเมินการทำงานมาประชุมปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอนมาเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนงานการนิเทศในปีการศึกษาต่อไป สอดคล้องกับ มานิตย์ จินตามงคล (2549, บทคัดย่อ) ที่ประเมินผลการดำเนินงานโครงการนิเทศภายในโรงเรียน ด้วยรูปแบบการประเมินแบบ CIPP ในสหวิทยาเขตวิทยาสถาพร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ผลการประเมินการดำเนินการโครงการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านกระบวนการอยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินผลผลิตของโครงการเมื่อสิ้นสุดโครงการนิเทศภายในของโรงเรียน บ้านไผ่ล้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 โดยใช้แบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับ ผลการประเมินผลผลิตของโครงการตามความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ การนิเทศภายในช่วยให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการสอนและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนและสอดคล้องกับหลักสูตร ผลการดำเนินการนิเทศภายในเป็นที่ยอมรับและตรงตามความต้องการของผู้ปกครองนักเรียน นักเรียนและชุมชน ที่ผลการประเมินปรากฏเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการนิเทศภายใน จึงส่งเสริมให้คณะครูภายในโรงเรียนได้รับการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดความก้าวหน้า สอดคล้องผลการศึกษาของ เพิ่มศักดิ์ อุ้นไทยแท้ (2552, บทคัดย่อ) ที่ทำการประเมินโครงการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรของโรงเรียนบ้านบางม่วง (ประชารังสิต) อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ผลการประเมินด้านผลผลิต มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาผลผลิตของโครงการตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ มีกิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ครูจัดกิจกรรมสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ นักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม และผลการประเมินตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจและให้ความร่วมมือสนับสนุนการดำเนินงานโครงการนิเทศภายในและโครงการอื่นๆ ของโรงเรียน บุตรหลานมีความมุ่งมั่น ขยันหมั่นเพียร บุตรหลานปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน ผลการประเมินปรากฏเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่า โครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 มุ่งเน้นพัฒนาครูให้มีความ

เจริญก้าวหน้าในวิชาชีพและสามารถพัฒนาคุณภาพของนักเรียนทุกคนในโรงเรียนให้มีความเจริญงอกงามทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา สอดคล้องกับพงศรัตน์ ถาวจตุรัส (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการนิเทศภายในโดยใช้รูปแบบ CIPP MODEL เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนบ้านกาเกาะระโยง ปีการศึกษา 2555 พบว่า ผลการประเมินด้านผลผลิตโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการประเมินโครงการ ผู้รายงานมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพิจารณา พัฒนา ปรับปรุง การดำเนินโครงการนิเทศภายใน ตลอดจนเป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม สำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจทั่วไปให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการประเมินโครงการ พบว่า ผลการประเมินด้านสภาวะแวดล้อม ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้น ผลการประเมินด้านกระบวนการ และผลการประเมินด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก แสดงว่าการดำเนินงานโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านไผ่ล้อม(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46) เป็นโครงการที่จัดกิจกรรมทุกอย่างร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ โดยมีจุดเน้นที่สำคัญคือ การพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน การพัฒนาครูผู้สอน บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และยังเป็นการพัฒนาศักยภาพส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพครู ทำให้ครูมีคุณภาพ ซึ่งผลการพัฒนาครูดังกล่าว จะส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ ควรมีการดำเนินโครงการนี้ต่อเนื่องในปีต่อไป ดังนั้น โรงเรียนควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการนี้ ตระหนัก และให้ความสำคัญ ต่อการดำเนินโครงการนิเทศภายในโดยร่วมมือกันดำเนินโครงการอย่างจริงจัง มีการกำกับดูแลติดตาม ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการประเมินโครงการครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการประเมินโครงการในเชิงคุณภาพ ควบคู่กับเชิงปริมาณ เพื่อหาความสอดคล้องของผลการศึกษา

2.2 ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบกิจกรรมการนิเทศภายในที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

อ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน/(2542)/พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542/

กรุงเทพมหานคร./สำนักนายกรัฐมนตรี.

จตุพงศ์ สายอรุณ/(2555)/การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3./การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

การศึกษามหาบัณฑิต./สาขาวิชาการบริหารการศึกษา./มหาวิทยาลัยนเรศวร

Bellanca & R. Brandt./(2011). 21stCentury skills: Rethinking how students learn. Victoria :

Hawker Brownlow Education.

คมกริช มาตยวิเศษ./การพัฒนาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตร

พิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด./วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต./สาขาการบริหารการศึกษา./

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- พัชรินทร์ ช่วยศิริ./ (2554)./การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี./สารนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต./สาขาการบริหารการศึกษา./มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีรศักดิ์ เลื่อยไธสง./ (2550)./การนิเทศภายในโรงเรียน./สาสน์นิเทศการศึกษา, 4 (1), 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน./แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563./
กรุงเทพมหานคร./กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุดใจ ผ่องใหญ่./ (2556)./การประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนอนุบาลบางละมุงสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3./วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต./สาขาการบริหาร
การศึกษา./คณะศึกษาศาสตร์./มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2554)./การนิเทศภายในหัวใจการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน./วารสารวิชาการ./5: 8.
- อัจฉรา คหิณฑวงศ์./ (2555)./การนำเสนอรูปแบบการบริหารสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2./วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎี
บัณฑิต./คณะครุศาสตร์./มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- _____/แผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกระทรวงศึกษาธิการ./สำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ